

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра вікової та педагогічної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 05 Психологія освітньої діяльності

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність *014 Середня освіта (Природничі науки),*
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма «*Середня освіта (Природничі науки)*»

Інститут, факультет *Інститут психології та педагогіки РДГУ,*
психолого-природничий факультет
(назва інституту, факультету, відділення)

2020 – 2021 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни “**Психологія освітньої діяльності**” складена для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 014 Середня освіта (Природничі науки).

Мова навчання українська.

Розробник: *Піонтковська Діана Володимирівна*, кандидат психологічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри вікової та педагогічної психології.

Протокол № 12 від «31» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

проф. Р.В. Павелків

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету

Протокол № 4 від « 2 » вересня 2020 року

Голова методичної комісії психолого-природничого факультету

(підпис)

(доц. Сяська І.О.)

(прізвище та ініціали)

©Д.В. Піонтковська, 2020 рік.

©РДГУ, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: <i>01</i> <i>Освіта/Педагогіка</i> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Модулів –1	Спеціальність <i>014 Середня освіта (Природничі науки)</i> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів –3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання «Психологічна модель особистості фахівця з вищою освітою»		Семестр	
Загальна кількість годин –90		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2, самостійної роботи студента –3		Освітній ступінь: <i>магістр</i>	20 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Вид контролю: <i>залик</i>	
Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше): вікова психологія, педагогічна психологія, соціальна психологія.			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальний курс “Психологія освітньої діяльності” призначений для магістрантів, що спеціалізуються у відповідних освітньо-професійних напрямках і майбутня фахова діяльність яких вимагає оволодіння психологічними знаннями, вміннями та навичками, що стосуються успішного функціонування сучасної системи освітньої діяльності.

Дисципліна включає в себе матеріал, зміст якого розкриває психологічні передумови забезпечення ефективності сучасної освітньої діяльності, оптимізації реалізації навчально-виховного процесу у новій українській школі.

Навчальна програма враховує те, що магістранти – майбутні педагоги, викладачі – повинні володіти знаннями психологічних засад ефективного здійснення процесів навчання і виховання у новій українській школі, чітко розуміти відмінності між педагогічними та психологічними аспектами життєдіяльності закладів освіти, уміти виділяти психологічні механізми впливу соціально-економічних, історичних, соціально-культурних умов, у яких функціонує сучасна школа, на перебіг навчально-виховного процесу у цьому закладі.

Мета курсу «Психологія освітньої діяльності»: забезпечити загальну теоретичну підготовку магістрантів у галузі психології нової української школи, яка слугуватиме основою для їхньої практичної роботи, що пов'язана з освітньою діяльністю.

Завдання вивчення дисципліни:

1. Оволодіння глибинними знаннями загальних засад і теоретичних основ психології освітньої діяльності.
2. Сприяння розвитку творчого потенціалу магістрів в процесі освоєння даного курсу та набуття психологічних компетентностей управління особистісним розвитком.
3. Становлення особистісної позиції в аналізі та оцінюванні професійно-педагогічної діяльності.
4. Усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців.
5. Усвідомлення психологічних особливостей науково-педагогічної діяльності та шляхів її опанування.

Місце курсу в професійній підготовці майбутнього вчителя.

Зміст навчальної дисципліни «Психологія освітньої діяльності» складений з урахуванням того, що студенти протягом навчання в педагогічному університеті прослухали теоретичні курси вікової та педагогічної психології. Вона є їхнім логічним продовженням і вміщує теоретичні проблеми розвитку, навчання та виховання студентів, питання особистості та науково-педагогічної діяльності педагога, а також передбачає практичне оволодіння слухачами вміннями та навичками навчально-виховної роботи у новій українській школі.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими програмними компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на засадах сталого

розвитку суспільства та поваги до прав і свобод людини.

ЗК3. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність відповідально ставитися до завдань і обов'язків, мотивувати людей до досягнення спільної мети.

ЗК10. Здатність працювати автономно та в команді, виявляти міжособистісну взаємодію незалежно від походження й культурних особливостей і повагу до різноманітності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1. Здатність до формування в учнів загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

СК7. Володіння основами цілепокладання, планування та проєктування процесу навчання й виховання учнів з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей і особливих освітніх потреб.

СК10. Здатність застосовувати сучасні методики діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

СК11. Здатність створювати психологічний мікроклімат в учнівському колективі, що сприяє навчанню й вихованню школярів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей.

СК14. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду для підвищення педагогічної майстерності.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з психології та педагогіки з метою розвитку загальної культури й соціалізації особистості.

ПРН2. Конструктивно вирішувати особистісно й професійно-значущі проблеми відповідно до загальноприйнятих морально-етичних норм та на основі гармонійного поєднання знань з природничих наук, методики їх навчання і культури педагогічного спілкування.

ПРН11. На основі рефлексії й аналізу передового педагогічного досвіду впроваджувати інновації у власній професійній діяльності та вдосконалювати її впродовж життя.

ПРН15. Самостійно організовувати навчання впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності.

ПРН16. Дотримуватися норм безпечної поведінки щодо себе, інших людей та збереження навколишнього середовища.

ПРН17. Ефективно взаємодіяти у складі команди, в мультидисциплінарному й полікультурному оточенні з дотриманням сучасних принципів толерантності, діалогу та співробітництва.

Очікувані результати навчання:

Знати:

- психологічні основи організації освітньої діяльності та сучасні стратегії і моделі професійної освіти;
- об'єктивні зв'язки навчання, виховання і розвитку особистості в освітньому процесі та соціумі;
- предмет, цілі, специфіка, види, властивості, структура та функції освітньої діяльності.

Уміти:

- вільно орієнтуватися у сучасних психологічних теоріях педагогічної діяльності, професійних поняттях;
- дослідити психологічні закономірності в динаміці професійної та особистісної сфери педагогів;
- застосовувати різні психологічні способи і прийоми для активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів;
- проводити порівняльний аналіз психологічного забезпечення та вимог до діяльності педагога з позицій основних концепцій розвитку і навчання.

Володіти:

- методикою, формами і методами контролю якості освітньої діяльності;
- навичками культури розумової праці і самоосвіти;
- прийомами організації та проведення психолого-педагогічної експертизи освітнього середовища.

Набути соціальних навичок (soft-skills):

- комунікації;
- здатність навчатися протягом усього життя;
- вміння влагоджувати конфлікти, працювати в команді.

Таким чином, саме на забезпечення оволодіння магістрантами всіма вищевказаними компетентностями і розрахована робоча програма курсу “Психологія освітньої діяльності”.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психологічні основи педагогічної діяльності

Тема 1. Сучасні стратегії та моделі освіти: психологічний аналіз

Предмет, завдання і зміст курсу «Психологія освітньої діяльності». Цінності і цілі освіти. Освіта як система, процес і результат. Зміст освіти. Сучасні стратегії та моделі освіти: психологічний аналіз.

Тема 2. Психологічні основи організації освітньої діяльності

Основні психологічні концепції розвитку і навчання (біхевіоризм, гештальтпсихології, психоаналіз, гуманістична психологія, когнітивізм). Основи психологічної компетентності вчителя. Психологічні закони і

закономірності процесу навчання. Організаційні вміння і психологічна компетентність педагога. Управління та дисципліна в освітньому процесі.

Тема 3. Професійна мотивація педагогічної діяльності

Мотиви вибору педагогічної професії і формування педагогічної спрямованості. Адаптація до професії і педагогічна майстерність. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Мотиви та мотивація навчання. Природні передумови педагогічної професії. Індивідуально-психологічні передумови професіоналізму і майстерності в педагогічній діяльності. Поняття психологічних здібностей. Професійно і соціально значущі якості особистості педагога. Психологія професійної педагогічної толерантності.

Тема 4. Психологічні складові успішності, результативності та якості педагогічної діяльності

Поняття успішності та ефективності педагогічної діяльності. Рівні продуктивності педагогічної діяльності. Успішність і розвиток самосвідомості і «Я-концепції». Особливості переживання особистісних досягнень у педагогічній діяльності. Види критеріїв оцінювання успішності і професіоналізму педагога.

Змістовий модуль 2. Психологічні особливості навчальної діяльності

Тема 5. Психологія навчальної діяльності у закладах професійної освіти

Загальні психологічні особливості навчальної діяльності у закладах професійної освіти. Структура навчальної діяльності. Психологічні компоненти.

Тема 6. Професійні кризи

Психологія професійної діяльності педагога: криза і розвиток. Вплив професії на поведінку і особистість педагога, розвиток професійних стереотипів, агресія, стреси і феномен емоційного вигорання. Причини зниження рівня особистісно-професійного розвитку педагога на різних вікових етапах.

Змістовий модуль 3. Психологічна культура у педагогічній діяльності

Тема 7. Психологія педагогічної творчості

Методи та прийоми стимулювання творчої активності учнів. Використання завдань психологічної діагностики для творчого розвитку учнів. Засоби діагностики творчих можливостей учнів та творчої педагогічної діяльності викладача. Психологія педагогічної імпровізації.

Тема 8. Психологічні основи емоційної саморегуляції у педагогічній діяльності. Міжособистісні конфлікти в освітньому середовищі

Саморегуляція як цілісна система, функціональна структура, основні

компоненти. Індивідуально-типологічні особливості саморегуляції. Методи емоційної саморегуляції педагога. Причини міжособистісних конфліктів у освітньому середовищі та шляхи їх подолання.

Тема 9. Психологічні основи освітніх технологій

Поняття освітньої технології. Різноманіття підходів до розуміння освітньої технології. Структура освітньої технології. Критерії ефективності освітньої технології. Психологічні основи традиційних та інноваційних форм організації навчальної діяльності.

Тема 10. Психологічна компетентність педагога

Сутність, зміст та структура психологічної компетентності педагога. Вплив психологічної компетентності на ефективність педагогічної діяльності. Арсенал психологічних ресурсів для запобігання професійних деформацій і розчарування у педагогічній діяльності

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Психологічні основи педагогічної діяльності												
Тема 1. Сучасні стратегії та моделі освіти: психологічний аналіз	7	2				6	9	0,5				8
Тема 2. Психологічні основи організації освітньої діяльності	9	2	2			10	14		2			12
Тема 3. Професійна мотивація педагогічної діяльності	9	2	2			6	10		2			8
Тема 4. Психологічні складові успішності, результативності та якості педагогічної діяльності	7	2				10	14	0,5				14
Усього за I модуль	32	8	4			32	47	1	4			42

Змістовий модуль 2. Психологічні особливості навчальної діяльності											
Тема 5. Психологія навчальної діяльності у закладах професійної освіти	12	2				5	8	0,5			8
Тема 6. Професійні кризи	14	2	2			6	9	0,5			8
Усього за II модуль	26	4	2			11	17	1			16
Змістовий модуль 3. Психологічна культура у педагогічній діяльності											
Тема 7. Психологія педагогічної творчості	7	2				7	10,5	0,5			10
Тема 8. Психологічні основи емоційної саморегуляції у педагогічній діяльності. Міжособистісні конфлікти в освітньому середовищі.	9	2	2			3	5,5	0,5			4
Тема 9. Психологічні основи освітніх технологій	9	2	2			2	3,5	0,5			4
Тема 10. Психологічна компетентність педагога	7	2				5	5,5	0,5			6
Усього за III модуль	32	8	4			17	24	2			24
Усього	90	20	10			60	90	4	4		82

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Психологічні основи організації освітньої діяльності	2
2.	Професійна мотивація педагогічної діяльності	2
3.	Професійні кризи	2
4.	Психологічні основи емоційної саморегуляції у педагогічній діяльності. Міжособистісні конфлікти в освітньому середовищі.	2

5.	Психологічні основи освітніх технологій	2
	Всього	10

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<p>Тема 1. Сучасні стратегії та моделі освіти: психологічний аналіз</p> <p><i>Опрацювати основні нормативні документи, які санкціонують діяльність ЗВО:</i></p> <p>1. Закон України «Про вищу освіту»</p> <p>2. Закон України «Про освіту»</p>	3 3	4 4
2	<p>Тема 2. Психологічні основи організації освітньої діяльності</p> <p>1. Підготувати реферат на тему: «Психологія педагогічного впливу»</p> <p>2. Використовуючи психологічну літературу, розкрити соціаль-психологічний портрет сучасного студента</p>	5 5	6 6
3	<p>Тема 3. Професійна мотивація педагогічної діяльності</p> <p>На основі опрацювання літератури виконати такі практичні завдання:</p> <p>1. Проаналізувати форми спільної активності, що виявлялися у Вашій групі, оцінити їхню ефективність.</p> <p>2. Підготувати реферат на тему: «Характеристика студента як суб'єкта учіння»</p>	3 3	4 4
4	<p>Тема 4. Психологічні складові успішності, результативності та якості педагогічної діяльності</p> <p>1. Скласти модель творчої особистості фахівця:</p> <p>а) щодо професійної діяльності;</p> <p>б) щодо ставлення до інших людей;</p> <p>в) щодо самого себе.</p> <p>2. Порівняти формальні і неформальні шляхи професійного самовдосконалення.</p> <p>3. Вказати шляхи вузької спеціалізації і розробити</p>	4 3 3	5 4 4

	умови широкої освіченості і культури.		
5	Тема 5. Психологія навчальної діяльності у закладах професійної освіти 1. Охарактеризувати сучасні моделі навчання студентів в порівнянні з характеристикою авторитарної моделі. 2. Довести, що системо твірним чинником безперервної освіти виступають її цілісність, тобто глибока інтеграція всіх підсистем і процесів професійної освіти.	2,5 2,5	3 4
6	Тема 6. Професійні кризи 1. Написати тези «Синдром професійного вигорання педагога» 2. Обґрунтувати, чому навчально-професійна діяльність є провідною у студентському віці.	3 3	4 6
7	Тема 7. Психологія педагогічної творчості 1. Підготувати реферат на тему: «Педагогічні здібності та вміння» 2. Обґрунтувати, чому творчий потенціал особистості залежить від її морального потенціалу	4 3	6 4
8	Тема 8. Психологічні основи емоційної саморегуляції у педагогічній діяльності. Міжособистісні конфлікти в освітньому середовищі. Охарактеризувати шляхи конструктивного подолання барерів і вирішення конфліктів у педагогічній взаємодії «викладач-студент»	3	4
9	Тема 9. Психологічні основи освітніх технологій Опрацювати Наказ МОНУ Про затвердження Положення про експертизу психологічного і соціологічного інструментарію, що застосовується в навчальних закладах Міністерства освіти і науки України	2	4
10	Тема 10. Психологічна компетентність педагога 1. Написати анотацію на статтю Довженко Л.В. «Особливості використання студентами механізмів психологічного захисту». Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. / кол. авт. – К. : Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, 2007. – Вип. 50. – С.76-81. 2. Розробити програму заходів щодо підвищення рівня психологічної культури здобувачів освітнього ступеня	2 3	4 2
	Всього	60	82

10. Індивідуальні завдання

Орієнтовні індивідуальні навчально-дослідні завдання

Загальні методичні вказівки

При самостійному опрацюванні елементів програми курсу магістру необхідно:

- вивчити навчальний матеріал за вказаними підручниками та посібниками;
- написати тези чи розробити логічну схему навчального матеріалу;
- виконати інші письмові роботи, що вказані до теми
- виконати практичні завдання.

Вивчення кожної теми здійснювати паралельно із вивченням матеріалу у ході аудиторних занять.

Перевірка засвоєння навчального матеріалу, що вивчається самостійно, проводиться у період проведенням підсумкового модульного контролю і оцінюється у балах відповідно до загальної шкали оцінювання. Перевірка здійснюється у формі колоквиуму, контрольної роботи, тестового контролю чи виконання творчого завдання. Частково матеріал може перевірятися у ході семінарських занять.

Перелік тем рефератів

1. Педагогічні здібності та вміння.
Підходи до визначення педагогічних здібностей і вмінь. Типологія педагогічних умінь. Групи педагогічних здібностей та діагностика педагогічних здібностей.
2. Психологія педагогічного впливу.
Поняття «педагогічний вплив». Психологічні моделі педагогічного впливу. Способи педагогічного впливу. Психологічний аналіз способів педагогічного впливу. Оптимальні психологічні умови ефективності різних способів педагогічного впливу.
3. Типологія сучасних педагогів.
Диференційно-типологічний підхід в аналізі особистості педагога. Понятійний апарат процедури типологізації педагогів. Типи особистості педагога. Відмінність типологій сучасних педагогів від інших способів їх диференціації. Орієнтація педагогів на «розвиток» і «результативність» учнів (Тип Х і тип У педагогів за Д.Райнсом).
4. Психологічна характеристика стресостійкості педагога.
Труднощі в педагогічному процесі як основне джерело стресу. Психологічна модель стресостійкості педагога. Стрес-показники педагогів різного рівня майстерності. Типи особистості педагога у контексті стійкості до психічного стресу. Типи стресостійких педагогів і їх психологічна характеристика.
5. Синдром професійного вигорання педагога.
Загальна характеристика синдрому професійного вигорання у психологічній літературі. Специфіка синдрому професійного вигорання у сучасних педагогів. Аналіз результатів досліджень з цієї проблеми.
6. Психологічний аналіз педагогічних ситуацій і психологія моделювання педагогічної діяльності.
7. Поняття педагогічної ситуації. Психологічний аспект педагогічних ситуацій. Методика психологічного аналізу педагогічних ситуацій різного

виду. Технологія психологічного моделювання педагогічної діяльності.

11. Методи навчання

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія);
- МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

12. Методи оцінювання.

- МО2 – усне та письмове опитування;
- МО 4 – тестування;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
- МО10 – залік.

13. Засоби діагностики результатів навчання

- залік;
- індивідуальне опитування, фронтальне опитування;
- модульний контроль;
- творча самостійна робота;
- звіти про виконання самостійної роботи .

14. Критерії оцінювання результатів навчання.

В університеті діє накопичувальна кредитно-трансферна система оцінювання програмних результатів навчання студентів, що реалізується в ході виконання і захисту практичних/лабораторних робіт, виконання ІНДЗ та модульного контролю, для яких визначено мінімальну кількість балів, яку слід набрати для формування рейтингового балу студента та виставлення його у залікову книжку і відомість успішності студентів з відповідними оцінками за національною та Європейською кредитно-трансферною системами на рівні 60% від запланованого.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1										ІНДЗ	Підсумк ове опитува ння (залік)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	10	10	100
Модульний контроль				Модульний контроль		Модульний контроль						
8				4		8						

T1, T2... T10 — теми змістових модулів.

Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: залік.

16. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій
2. Методичні рекомендації
3. Ілюстративний матеріал: слайди, таблиці, презентації.
4. Словник термінів.
5. Тестові завдання.
6. Перелік рекомендованої літератури.

17. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Предмет, завдання і зміст курсу «Психологія освітньої діяльності».
2. Цінності і цілі освіти.
3. Освіта як система, процес і результат.
4. Зміст сучасної освіти.
5. Сучасні стратегії та моделі освіти: психологічний аналіз.
6. Основні психологічні концепції розвитку і навчання (біхевіоризм, гештальтпсихології, психоаналіз, гуманістична психологія, когнітивізм).
7. Основи психологічної компетентності вчителя.
8. Психологічні закони і закономірності процесу навчання.
9. Організаційні вміння і психологічна компетентність педагога.
10. Управління та дисципліна в освітньому процесі.
11. Мотиви вибору педагогічної професії і формування педагогічної спрямованості.
12. Адаптація до професії і педагогічна майстерність.
13. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності.
14. Мотиви та мотивація навчання.
15. Природні передумови педагогічної професії.
16. Індивідуально-психологічні передумови професіоналізму і майстерності в педагогічній діяльності.
17. Поняття психологічних здібностей.
18. Професійно і соціально значущі якості особистості педагога.
19. Психологія професійної педагогічної толерантності.
20. Поняття успішності та ефективності педагогічної діяльності.
21. Рівні продуктивності педагогічної діяльності.
22. Успішність і розвиток самосвідомості і «Я-концепції».
23. Особливості переживання особистісних досягнень у педагогічній діяльності.
24. Види критеріїв оцінювання успішності і професіоналізму педагога.
25. Загальні психологічні особливості навчальної діяльності у закладах професійної освіти.
26. Структура навчальної діяльності. Психологічні компоненти.
27. Психологія професійної діяльності педагога: криза і розвиток.
28. Вплив професії на поведінку і особистість педагога, розвиток професійних стереотипів, агресія, стреси і феномен емоційного вигорання.
29. Причини зниження рівня особистісно-професійного розвитку педагога на різних вікових етапах.
30. Методи та прийоми стимулювання творчої активності учнів.
31. Використання завдань психологічної діагностики для творчого розвитку учнів.
32. Засоби діагностики творчих можливостей учнів та творчої педагогічної діяльності викладача.
33. Психологія педагогічної імпровізації.
34. Саморегуляція як цілісна система, функціональна структура, основні

компоненти.

35.Індивідуально-типологічні особливості саморегуляції.

36.Методи емоційної саморегуляції педагога.

37.Причини міжособистісних конфліктів у освітньому середовищі та шляхи їх подолання.

38.Поняття освітньої технології.

39.Різноманіття підходів до розуміння освітньої технології.

40.Структура освітньої технології.

41.Критерії ефективності освітньої технології.

42.Психологічні основи традиційних та інноваційних форм організації навчальної діяльності.

43.Сутність, зміст та структура психологічної компетентності педагога.

44. Вплив психологічної компетентності на ефективність педагогічної діяльності.

45.Арсенал психологічних ресурсів для запобігання професійних деформацій і розчарування у педагогічній діяльності.

18. Рекомендована література

Основна література:

1. Галузинський В. М., Євтух М. В. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. К.:Інтел, 2005. 168 с.
2. Головінський І. З. Педагогічна психологія: Навч. посіб. для вищ. шк.- К.:Аконіт, 2003. 288 с.
3. Дьяченко М. И., Кандыбович Л. А. Психология высшей школы: Учеб. Пособие.-3-е изд., перераб. и доп.-Мн.:Университетское, 2003.- 368 с.
4. Кудіна В. В., Юрченко В. І. Психологія вищої школи: Курс лекцій. К.: КСУ, 2004. 176 с.
5. Мороз О. Г., Падалка О. С., Юрченко В. І. Педагогіка і психологія вищої школи. К.: НПУ, 2003. 267 с.
6. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / за ред. Мороза О. Г. К.: НПУ, 2000. 337 с.
7. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Навч.посіб. К.: Каравелла,2008. 336с.
8. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч.посіб. К.:Вища школа, 2004. 335с.

Додаткова література:

1. Балабанова Л.М. Психолого-педагогічні проблеми студентського віку // Психологія: Зб. наук. праць. К.:НПУ,2009. Вип.4(7). С.169-170.
2. Жалдак Л. Управління гуртуванням студентської групи // Освіта і управління. 2009. №3. С.99-102.

3. Жигайло Н. Психологічні проблеми адаптації студентів-першокурсників і шляхи їх вирішення // Педагогіка і психологія професійної освіти. 2004. №4. С.107-112.
4. Лузан П.Г., Жалдак Л.М. Студентська група: Про оптимізацію міжособистісних взаємин у ній//Педагогіка толерантності. 2009. С.53-56.
5. Поторій Я.І. Особливості ціннісно-мотиваційної сфери студента // Практична психологія та соціальна робота. 2002. №2. С.36-39.
6. Скрипник В. Особливості перебігу та самосприйняття соціально-психологічної адаптації студентів 1 курсу // Психологія і суспільство.- 2005. №2. С.34-40.
7. Ткачук С. Психологічний аналіз самотворення позитивної «Я-концепції» // Психологія і суспільство. 2003. №3. С.107-113.
8. Юрченко В.І. «Я-концепція» як показник особистісного зростання майбутнього вчителя // Психологія: Зб.наук. праць. К.:НПУ,1999. Вип.4.- С.31-35.

19. Інформаційні ресурси

1. <http://www.lib.vsu.ru/project/golossary.phtml>.
2. <http://www.kulturolog.h10.ru/articles/gendcult.htm>.
3. <http://www.pseudology.org/Kon/Articles/>
4. [http:// www.bilimdon.uz/library/docs/p.132-russian.zip](http://www.bilimdon.uz/library/docs/p.132-russian.zip)
5. <http://www.gender-cent.ryazan.ru/>